

Responsible

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

Yeşil Mütabakata Uyum Projesi Desteği

- 1** Amaç
  - Responsible® Nedir?
- 2** Kriterler
  - Kimler Başvuru Yapabilir?
- 3** Başvuru Süreci
  - Nasıl Başvuru Yapılır?
- 4** Değerlendirme
  - Kabul kriterleri nelerdir?
- 5** Destek
  - Hangi Harcamalar Desteklenir?
- 6** Faz 1
  - Mevcut Durum Analizi ve Sürdürülebilirlik Yol Haritası
- 7** Odak Alanları
  - Süreç Takibi
- 8** Faz 2
  - Teknik ve Finansal Fizibilite
- 9** Faz 3
  - İzleme ve Doğrulama Danışmanlığı
- 10** Danışmanların Yetkilendirilmesi
  - Faz 1 ve Faz 2

Fiili Süreç

DÜN: SOSYAL
UYGUNLUK
DENETİMİ (ALT
TEDARİKÇİLERİN
ÜRETİM
SÜREÇLERİ DAHİL)

BUGÜN:
SOSYAL ÇEVRE
YÖNETİŞİM
UYGUNLUK
DENETİMİ

YARIN:
SOSYAL ÇEVRE
YÖNETİŞİM
UYGUNLUK DENETİMİ
HAMMADDE
TEDARİĞİ DAHİL

Amaç

Responsible

FIILI SÜREÇ

MEVZUAT FIRTINASI

Nereden
başlamalı?

Nasıl
yapmalı?

Nereye
varmalı?

Yeşil Mutabakata Uyum Projesi Desteği

Responsible

5973 sayılı Karar

MADDE 14- Şirketler tarafından yeşil mutabakata uyum projesi kapsamında alınan danışmanlık hizmeti giderleri, 5 yıl süresince %50 oranında ve toplamda 10.000.000 TL'ye kadar desteklenir.

Responsible® Markası

Responsible

- Kullanım izni Bakanlık tarafından 5 yıl için verilir
- Bakanlık tarafından belirlenen vizyon, çevre, sosyal ve yönetim bazlı kriterler sisteminde, belirli seviyenin üzerinde farkındalık, olgunluk ve kapasiteye sahip olduğunu gösterir.
- Üretici ve tüketicide sürdürülebilirlik konusunda farkındalık yaratmaya yöneliktir
- Garanti ya da akreditasyon belgesi değildir.

Kimler Başvuru Yapabilir?

Responsible

- Son 3 yılda toplam 300.000 \$ ihracat
- İmalatçı ihracatçı şirket

- **Metal Sanayi**
  - Demir-çelik, Alüminyum
- **Mekatronik, Otomotiv ve Savunma Sanayi**
  - Otomotiv ve Yan Sanayi, Makine, Elektrikli Teçhizatlar ve Elektronik Ürünler, Savunma ve Havacılık Sanayi
- **Petrol, Kauçuk ve Plastik Bazlı Ürünler**
  - Plastik Ürün ve İşleme, Ambalaj Ürün ve İşleme, Lastik
- **Kimyasallar ve İlaç**
  - İlaç, kimyasal ürün, gübre
- **Taş ve Toprağa Dayalı Sanayi**
  - Seramik-Porselen-Vitrifiye, Cam ve Cam Ürünleri, Mühendislik ve İnşaat Amaçlı Ürünler, Çimento-Beton
- **Kağıt, Karton ve Orman Ürünleri**
  - Kağıt ve Kağıt Ürünleri, Mobilya, Orman Ürünleri
- **Gıda Ürünleri**
  - Hayvansal Bazlı Gıda, Bitkisel Bazlı Gıda, Kakaolu, Şekerli Ürün İmalatı ve İçecek, Tahıl ve Unlu Mamuller İmalatı
- **Tekstil Ürünleri**
  - Deri, Kumaş, Konfeksiyon, İplik
- **Madencilik**
  - Madencilik ve taş ocağı faaliyetleri
- **Tarım ve Hayvancılık**
  - Tarım Ürünleri, Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvancılık, Balıkçılık

Sektörler

Nasıl Başvuru Yapılır?

08

Responsible

Şirketinizi Değerlendirin

Responsible® Nedir?

Nasıl Başvurulur?

Yeşil Mutabakat Hakkında

Sürdürülebilir Finansman

Son Gelişmeler

Sıkça Sorulan Sorular

İletişim

Giriş Yap / Kaydol

Sürdürülebilir

İhracat İçin Yeşil

Dönüşüm

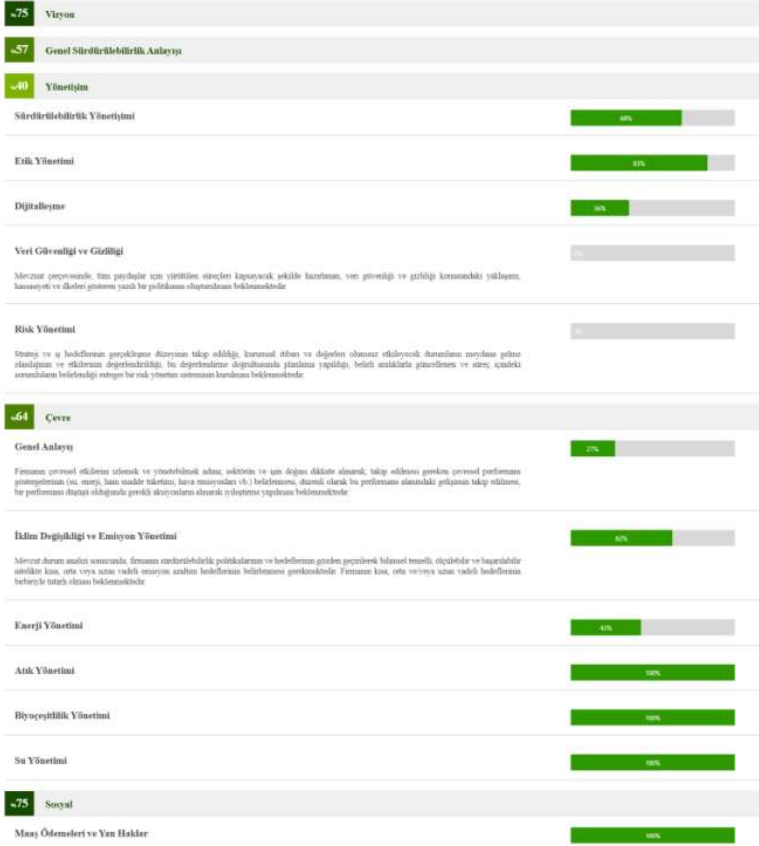
Programı

Sektör
Mekatronik, Otomotiv ve Savunma Sanayi
Ali Sektör
Makine İmalatı

Firmamız Responsible Ön Değerlendirme Anketi'ne verdiği cevaplar beş alanla değerlendirildiğinde, firma puanı 60 olarak hesaplanmıştır. Değerlendirme, firmamızın beyan ettiği doğrulanabilir verilerle dayanmaktadır olup; firmamızın destek kapsamına alınmadığı ya da alınmadığına dair bir tepki içermemektedir.

Ön Değerlendirme Karnesi

Başvuru Belgeleri

Responsible

1. Başvuru Formu
2. Hazine ve Maliye Bakanlığını Muhatap Taahhütname
3. Beyanname
4. Kullanıcı Taahhütnamesi
5. Performans ve Güvenirlik Formu
6. Güncel Sürdürülebilirlik Raporu
7. Responsible Ön Değerlendirme Karnesi
8. Kapasite Raporu

Değerlendirme Kriterleri

Responsible

- Şirketin sürdürülebilirlik vizyonu ve stratejisi
- İhracat vizyonu ve kültürü
- Üst yönetimin projeyi sahiplenme düzeyi
- Proje ekibinin niteliği
- Sürdürülebilirlik stratejisinin şirketin mali yapısına uygunluğu
- Ön değerlendirme karnesi

Hangi Harcamalar Desteklenir?

Responsible

- İhtiyaç analizi danışmanlık hizmeti giderleri
  - Faz 1: Mevcut durum analizi ve sürdürülebilirlik yol haritası
  - Faz 2: Teknik ve finansal fizibilite uygulama danışmanlığı
  - Faz 3: İzleme ve doğrulama danışmanlığı
- Sürdürülebilirlik ve bilişim danışmanlığı harcamaları ile sürdürülebilirlik raporunun hazırlanmasına dair danışmanlık ve eğitim giderleri.
  - Sürdürülebilirlik yol haritasıyla sınırlı

Sürdürülebilirlik Danışmanlığı

Destek unsuru	Kapsam
Sürdürülebilirlik Raporunun Hazırlanması	Şirketin ekonomik, sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik konularındaki vizyon ve performansını açıklayan kurumsal sürdürülebilirlik raporunun hazırlanmasına ilişkin eğitim ve danışmanlık giderleri
Sürdürülebilirlik Mevcut Durum Analizi	Şirketin kurumsal sürdürülebilirlik seviyesinin tespiti ve raporlanmasına ilişkin danışmanlık giderleri
Kurumsal Sürdürülebilirlik Stratejisi	Şirketin kurumsal sürdürülebilirliğine yönelik stratejiler geliştirilmesine yönelik danışmanlık giderleri
Sürdürülebilirlik Odaklı İş Modeli	Mevcut iş modelinin sürdürülebilir hale getirilmesine yönelik aldığı danışmanlık giderleri
Sürdürülebilir Ürün Geliştirme	Şirketin sürdürülebilir ürün geliştirmeye ilişkin temin ettiği danışmanlık giderleri
Sürdürülebilir Satın Alma	Şirketin satın alma faaliyetlerini sürdürülebilir bir şekilde yönetmeye ilişkin danışmanlık giderleri
Sürdürülebilir Tedarik Zinciri ve Kaynak Verimliliği	Şirketin tedarikçi seçimini sürdürülebilir politikalara dayandırarak tedarikçi seçim kriterlerinin ve prosedürlerinin şirketin çevresel stratejisini yansıtacak şekilde belirlenmesine ilişkin danışmanlık giderleri
Çevresel Yönetim Sistemi	Çevre kirliliği ve etkilerine karşı standartların belirlenmesi ve uygulanmasına ilişkin danışmanlık giderleri

Sürdürülebilirlik Danışmanlığı

Karbonsuzlaşma Yol Haritası	Şirketin süreçlerinde ortaya çıkan karbon salınımının azaltılmasına yönelik alınan danışmanlık giderleri
Karbon Ayak izi Hesaplanması	Şirketin süreçlerinde ortaya çıkan karbon ayak izinin hesaplanmasına yönelik alınan danışmanlık giderleri
Su Ayak izi Hesaplanması	Şirketin süreçlerinde kullanılan su ayak izinin hesaplanmasına ilişkin alınan danışmanlık giderleri
Sürdürülebilir Bilişim Danışmanlığı	Ürün ve süreçlerin sürdürülebilir olmasına yönelik alınan bilişim danışmanlığı giderleri
Enerji Danışmanlığı	Şirketin kullandığı enerjinin daha sürdürülebilir hale getirilmesine yönelik aldığı danışmanlık giderleri
Atık Yönetim Danışmanlığı	Şirketin üretim süreçlerinde ortaya çıkan atıkların sürdürülebilirliğe uygun yönetimine ilişkin alınan danışmanlık giderleri
Kontrol, Doğrulama ve Raporlama Danışmanlığı	Şirketin sürdürülebilirliğe ilişkin verilerinin kontrolüne, doğrulanmasına ve raporlanmasına yönelik alınan danışmanlık giderleri

Destek Unsuru	Kapsam
Sanayide Dijital Dönüşüm	Veri üretebilen yeni nesil endüstriyel robotlardan akan verileri okumak, saklamak ve analiz etmek için gerekli yazılımlar, insan – makine arayüzü, artırılmış gerçeklik giderleri
İnsan Kaynakları Yönetim Sistemleri	İşe alım, uyum, performans, terfi ücret ve yetenek yönetimi, kariyer planlama ve analitik sistemlere ilişkin yazılım giderleri
İş Akış - Süreç Yönetim Sistemleri	Evrak ve Doküman Yönetimi, E-İş Yönetim Sistemlerine ilişkin giderler
Karar Destek Sistemleri	Verilerin işlenerek stratejik karar alma süreçlerinde kullanılmasına yönelik iş zekâsı ve yönetim raporlama sistemlerine ilişkin giderler
Kurumsal Kaynak Planlaması (ERP)	Kurumsal kaynak planlaması sistemlerini oluşturulmasına yönelik satın alınacak iş süreçleri ve yazılımın üstünde çalışacağı sistemlere ilişkin giderler
Kurumsal Performans Yönetimi	Stratejik hedef ve amaçlarının yönetildiği, performansların ve gelişime açık alanların anahtar performans göstergeleri ile ölçüldüğü sistemlere ilişkin giderler
Nesnelerin İnterneti (Internet of Things)	Akıllı okuyucuların (sensör) ürettikleri verilerin aktarılmasına yönelik yazılımlara ilişkin giderler
Risk Yönetim Sistemleri	Kurumsal risk süreçlerinin belirlenmesi, kategorize edilmesi, sorumlularının ve ait olduğu organizasyonel birimlerin belirlenmesini, belirlenen risklerin olasılık ve etki değerlendirmelerinin yapılarak bu risklerin kontrol altına alınması için gerekli aksiyonların takip edilmesini sağlayan yazılımlara ilişkin giderler
Simülasyon / Tasarım	Bilgisayarlı Tasarım, Üretim (CAD/ CAM), 3 boyutlu baskılara yönelik alınan yazılımlara ilişkin giderler
Talep Planlama Sistemleri (DMS)	Pazarlama, Satış, Üretim ve Tedarik süreçlerine ilişkin planlama sistemlerine ilişkin giderler
Tedarik Zinciri Yönetimi	Uçtan uca tedarik, perakende, araç planlama sistemleri, lojistik yönetim ve optimizasyon sistemlerine ilişkin giderler
Üretim Optimizasyon Sistemleri	Üretim süreçlerinin optimizasyonu ve üretim planlama ve çizelgeme yazılımlarına ilişkin giderler
Yapay Zekâ Sistemleri ve Derin Öğrenme (Deep Intelligence)	Akıllı makinelerin üreteceği veri üzerinde koşulabilecek derin ve makine öğrenimine yönelik yazılımlara ilişkin giderler

MEVCUT DURUM ANALIZI VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YOL HARITASI

FAZ 1

Responsible

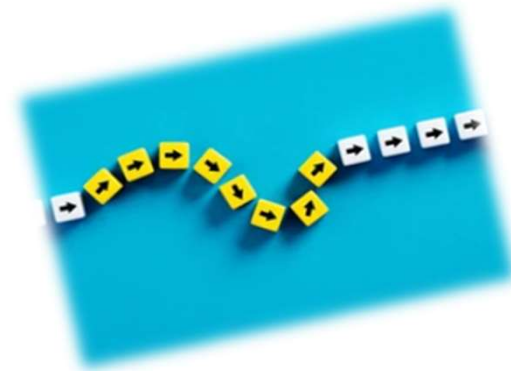
- Kriterler: Vizyon, çevre, sosyal, yönetim
- Responsible® Programı Danışmanlık Firması verebilir
- Eşleştirme Bakanlık tarafından yapılır
- Yalnızca destek kapsamındaki firma faydalanabilir
- Danışmanlık ücreti belirlidir
  - çalışan sayısı 250 kişiden fazla ve/veya yıllık satış hasılatı ya da mali bilançosu 500 milyon TL'den büyük şirketler için 1.500.000 TL
  - çalışan sayısı 250 kişiyle 50 kişi arasındaki ve/veya yıllık satış hasılatı ya da mali bilançosu 500 milyon TL ile 100 milyon TL arasındaki orta ölçekli şirketler için 1.000.000 TL
  - çalışan sayısı 50 kişiden az ve/veya yıllık satış hasılatı veya mali bilançosu 100 milyon TL'den küçük şirketler için 500.000 TL

MEVCUT DURUM ANALIZI VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YOL HARITASI

FAZ 1

Responsible

- Çıktı: Sürdürülebilirlik yol haritası
  - Bulgular ve iyileştirme projeleri
  - Proje hedefi, proje adımları, performans göstergesi (baz ve hedeflenen), projenin etkileri, tahmini proje süresi, proje gereksinimleri, olası riskler
- Bakanlık 5 yıl süreyle Responsible® Markası kullanımına izin verebilir

Vizyon

Odak
Alanları

Responsible

- Şirket stratejisinin AB Yeşil Mutabakatı mevzuatına uyumu

Odak Alanları

- Genel çevre yönetimi
- Enerji yönetimi
- Atık yönetimi
- Su ve atık su yönetimi
- İklim değişikliği ve iklim odaklı risk yönetimi
- Hava kirliliği ve diğer emisyonların yönetimi
- Ürün yaşam döngüsü
- Geri dönüştürülmüş ham madde, ikincil ham madde
- Ham madde yönetimi
- Biyoçeşitlilik ve kaynak yönetimi
- Kirlilik
- Temiz teknoloji kullanımı
- Sürdürülebilir ürün ve hizmetler
- Ambalaj ve paketleme

Sosyal

Odak Alanları

Responsible

- Çalışan demografisi
- İstihdam ve çalışma koşulları
- İnsan hakları ve toplumsal ilişkiler
- Eşitlik, çeşitlik ve kapsayıcılık
- Çalışan sağlığı ve güvenliği
- Sağlık hizmetlerine erişim
- Tedarik zincirinde çalışma koşulları
- Sorumlu pazarlama ve etikelme
- Erişim ve satın alınabilirlik
- Ürün sağlığı, kalitesi ve güvenliği
- Kimyasal güvenlik
- Tüketici güvenliği

Yönetişim

Odak Alanları

- Genel yönetim anlayışı
- Kurumsal yönetim ve sürdürülebilirlik yönetimi
- Kurumsal risk yönetimi ve iç kontrol
- Tedarik zinciri yönetimi
- Veri güvenliği ve gizlilik
- İş etiği ve davranış kuralları
- Vergi şeffaflığı
- Dijitalleşme

Responsible

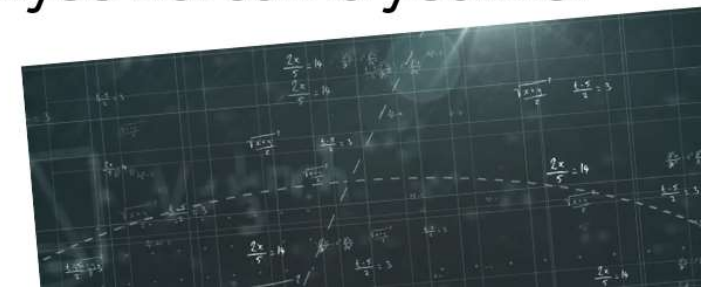

TEKNİK VE FINANSAL FİZİBİLİTEYE YÖNELİK UYGULAMA DANIŞMANLIĞI

FAZ 2

Responsible

- Sürdürülebilirlik yol haritasındaki projelerin teknik ve finansal fizibilitesi
  - Planlanan OpEx, CapEx, yatırımın geri dönüş süresi, gerekli altyapı/teçhizat, ilgili finansman imkanları (devlet yardımları, teşvikler, fonlar)
- Uygulama Danışmanlığı Firması verebilir
- Danışmanı şirket seçer
- Destek kapsamındaki firma ve sürdürülebilirlik yol hartasında tespit edildiyse harcama yetkilisi firma faydalanabilir

TEKNİK VE
FINANSAL
FİZİBİLİTEYE
YÖNELİK UYGULAMA
DANIŞMANLIĞI

FAZ 2

Responsible

- Çıktı: Teknik ve finansal fizibilite raporu
- İGE Kefalet Portalı
  - Kefaletli fon talebi
  - Kefaletsiz fon talebi

İZLEME VE DOĞRULAMA DANIŞMANLIĞI

FAZ 3

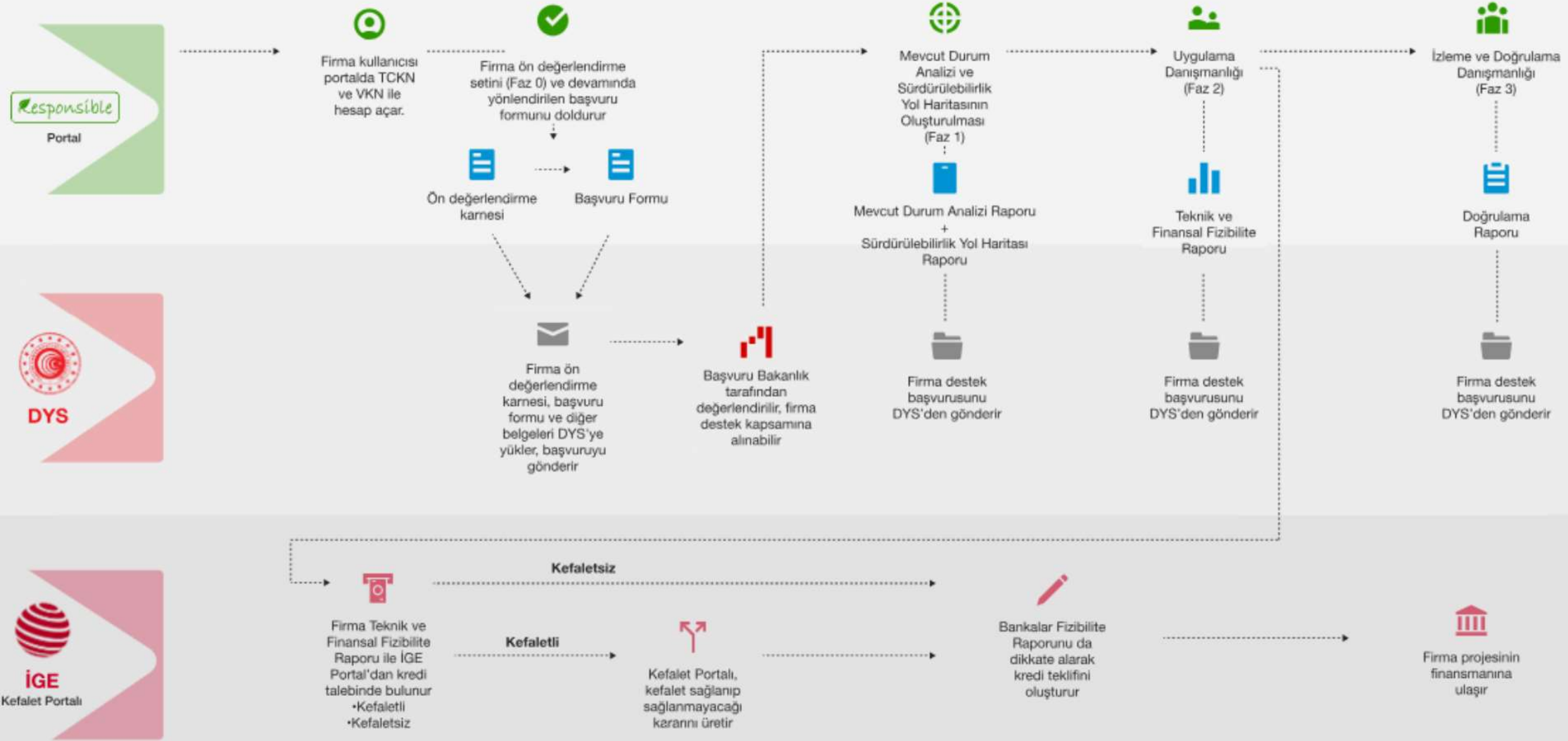
Responsible

- Sürdürülebilirlik yol haritasında yer alan projelerin çıktılarının izlenmesi ve doğrulaması
- Responsible® Programı Danışmanlık Firması veya Uygulama Danışmanlığı Firması verebilir.
- Destek kapsamındaki firma ve sürdürülebilirlik yol haritasında tespit edildiyse harcama yetkilisi firma faydalanabilir
- İyileşmenin etkisi Faz 1 puanına yansıtılır, Bakanlık 5 yıl süreyle Responsible® Markası kullanım izni verebilir.

Süreç

26

1. Faz 1: Yalnızca Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş Responsible® Programı danışmanlık firmaları

2. Faz 2: Yalnızca Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş uygulama danışmanlığı firmaları

Faz 3 danışmanlık hizmeti: Konusuna göre Faz 1 ya da Faz 2 kapsamında yetkilendirilmiş danışmanlık firmaları bu hizmeti verebilir.

3. Kurumsal altyapı oluşturmaya yönelik bilişim ve sürdürülebilirlik danışmanlığı ile sürdürülebilirlik raporu hazırlanması danışmanlığı: Danışmanların yetkilendirilmesi koşulu aranmamaktadır.

Danışmanlar

Responsible

Responsible® Programı Danışmanlık Firmaları

1. Yurt içinde saha ziyareti yapma kapasitesi
2. Şirketin veya bağlı bulunduğu çatı şirketin Avrupa'da yerleşik en az 5 farklı ülkede tamamladığı projelere ilişkin referans mektubu sunması
3. Şirketin son 3 yılda, en az 3 farklı sektörde sürdürülebilirlikle doğrudan ilgili olarak tamamladığı, sözleşme bedeli ortalama 600.000 TL ve üzeri olan projelere ilişkin alınan 5 adet referans mektubu sunması
4. Şirketin son 3 yılda danışmanlığını yürüttüğü GRI (Global Reporting Initiative) çerçevesini baz alan sürdürülebilirlik raporu veya IIRC (International Integrated Reporting Council) uyumlu entegre faaliyet raporuna dair 5 adet müşteri referans mektubu sunması
5. Şirketin son 3 yılda TİM'in ilk 1.000 ihracatçı listesinde yer alan şirketlerle yürüttüğü, sürdürülebilirlikle doğrudan ilgili 3 projeye ilişkin alınan referans mektubu sunması
6. Şirketin çevre, sosyal, yönetim ve sürdürülebilirlik alanlarında proje yürütmüş olan, 3'ü söz konusu alanda asgari 5 yıllık tecrübeli, en az 10 danışmandan oluşan ekibe sahip olması

Responsible

Responsible® Programı Danışmanlık Firmaları

Çevre, sosyal,
yönetişim ve
sürdürülebilirlik
alanında en az 5
yıllık tecrübeye
sahip danışmanlar

Responsible

Uygulama Danışmanlığı Firmaları

Responsible

Şirketin son 5 yılda, yetkilendirme başvurusu yaptığı alanla ilgili olarak tamamladığı, sözleşme bedeli ortalama 100.000 TL ve üzeri olan projelerine ilişkin alınan 3 adet müşteri referans mektubu sunması

Uygulama Danışmanlığı Firmaları

Alanında en az 5
yıllık tecrübeye
sahip danışmanlar

Responsible

Teşekkürler

Responsible

responsible@ticaret.gov.tr